

Datum
2019-05-20
Vår referens
Claes-Inge Wennström
Stadsjurist
claesinge.wennstrom@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Revidering av avgifter för tillståndsansökningar gällande tobaksförsäljning STK-2019-551

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden (ASN) har föreslagit att kommunfullmäktige godkänner revidering av avgifter gällande tobaksförsäljning med mera. Den 1 juli 2019 träder en ny tobaklag i kraft, lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, (LTLP). (Lagen ersätter lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare och tobakslagen). Genom lagen införs en *tillståndsplikt* för försäljning – såväl för detalj- som partihandel - av tobak och ges kommunen rätt att ta ut avgift för prövningen av en tillståndsansökan och för sin *tillsyn*. Vad gäller elektroniska cigaretter och liknande produkter har kommunen också rätt att ta ut avgift för sin *tillsyn*.

Med anledning av ikraftträdandet av LTLP föreslås nya ansöknings- och tillsynsavgifter vad gäller försäljning av tobak samt höjd avgift för tillsyn avseende försäljningen av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Sistnämnda tillsynsarbete har visat sig vara mycket omfattande.

Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) finns, genom tillståndsenheten, en redan uppbyggd organisation för att hantera det nya uppdrag tillståndsplikten innebär.

Stadskontoret förordar att kommunstyrelsen tillstyrker förslaget.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner i ärendet redovisat förslag till ansöknings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter att gälla från den första juli 2019.
2. Kommunfullmäktige förklarar paragrafen för omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 190328 §105
- Reviderad tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialnämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 190527 Tobakstaxa

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-05-27

Kommunstyrelsen 2019-06-11

Kommunfullmäktige 2019-06-19

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Ärendet

Tillståndsansökningar

Grunderna för en kommuns avgiftsuttag ska bestämmas av kommunfullmäktige och följa de allmänna kraven enligt självkostnadsprincipen med mera och spegla kommunens faktiska kostnader för hanteringen av tillstånd och tillsyn. Häri inbegrips bland annat kostnader för administration, utredning, beredning, samråd med andra myndigheter, planering, tillsyn, uppföljning, återbesök och personal- och lokalkostnader. Dessa kostnader kan variera i olika kommuner. Kommunernas avgifter vad gäller alkoholserving kan tjäna som riktlinje härvidlag.

Vad gäller miljöförvaltningar i landet tillämpar flertalet dessa en timtaxa (dessa kan också variera i olika kommuner men är i Malmös fall 1 295 kronor/timme). I arbetet med att utarbeta avgifter i detta ärende har ASF utgått från denna timtaxa. En avstämning utvisar att man Göteborg och Lund kommer att föreslå ungefärligen samma avgifter som här föreslås.

Redan idag ansvarar ASF (tillståndsenheten) för kommunens uppgifter vad gäller tobak, elektroniska cigaretter och folköl och det är därför lämpligt att ASF fortsätter härmed och med de delvis nya uppgifter som läggs på kommunen genom den nya lagstiftningen.

Tillstånd får endast beviljas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som uppställs i lagen.

Lämplighetsprövningen ska i allt väsentligt ske på samma sätt som gäller vid en ansökan om serveringstillstånd. Förutom prövning av sökandens ekonomiska skötsamhet och eventuell förekomst av tidigare brottslig belastning ska sökandens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras (finansiering, illegala medel, bulvanförhållande m m).

Förutom varning, förelägganden och förbud – även i kombination med viten - kommer det med den nya lagstiftningen även vara möjligt att återkalla ett försäljningstillstånd.

Det nu föreslagna avgiftsuttaget baseras på den timtaxa som miljöförvaltningen i Malmö tillämpar. Avgifterna för tillståndsansökningar grundar sig på en uppskattad tidsåtgång för normalärenden multiplicerad med denna timtaxa. Det ger vid handen att handläggningen av en vanlig, normal ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd detaljhandel antas ta 7,5 timmar, vilket, multiplicerat med timtaxan (1 295 kronor) ger en avgift om (avrundat nedåt) 9 500 kronor.

I tjänsteskrivelsen från ASN redogörs ytterligare för de olika ansökningstyperna.

Tillsyn

Den tillsyn kommunen har att utöva består bland annat av administrativ *inre tillsyn* (t ex årsredovisningar, kreditupplysningar, kontakter med polis- och skattemyndigheter) och *yttre tillsyn* genom kontroll på försäljningsstället (t ex ålderskontroll, produktkontroll, marknadsföring, planering och avrapportering).

Nuvarande tillsynsavgifter avseende folköl, tobak och e-cigarett innebär att den som säljer två eller tre av dessa produkter får en slags mängdrabatt, motiverad av att tillsynen görs vid samma tillfälle. Detta föreslås nu upphöra mot bakgrund bland annat av att tillsynen enligt den nya lagstiftningen kommer att bli mer omfattande.

Även avgifterna för tillsyn grundar sig på en uppskattad tidsåtgång för den inre och yttre tillsynen i normalärenden multiplicerad med den timtaxa miljöförvaltningen i Malmö tillämpar. Det ger vid handen att tidsåtgången för normal inre och yttre tillsyn uppskattas till fem timmar per år (2,5 tim inre och 2,5 tim yttre tillsyn) och försäljningsställe, vilket multiplicerat med timtaxan (1 295 kronor) ger en avgift om (avrundat nedåt) 6 000 kronor.

Lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare upphör och bestämmelser rörande detta kommer att återfinnas i LTLP. För försäljning av denna typ av produkter föreligger fortsatt en anmälningsplikt och kommunen har rätt att ta ut avgift för sin tillsyn. Tillsynen har emellertid visat sig vara mer omfattande än vad man tidigare beräknat. Det föreslås därför att tillsynsavgiften höjs till 3 000 kronor (2 200 kronor).

Stadskontorets bedömning

I tjänsteskrivelsen från ASN redogörs utförligt och motiverat för de olika avgifternas konstruktion och beräkning samt uppskattat utfall. Stadskontoret förordar att kommunstyrelsen tillstyrker förslaget i sin helhet.

Ansvariga

Tomas Barring Chefsjurist
Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare
Andreas Norbrant Stadsdirektör